Quelle: http://manuscripta.at/?ID=376
Copyright: Klosterneuburg, Augustiner-Chorherrenstift

ALIVS PROLOGVS.

nans et diem detrahens caute et pedetemptim possessiunculas vendideris. Non habet christus unde alat pauperes suos. Totum deo dedit qui se obtulit. Apostoli tantum navem et retia reliquerunt. Vidua duo era mittit in gazophylacium et prefertur cresi divitiis. Facile contempnit omnia qui se semper cogitat esse moriturum.

Incipit alius prologus Ieronimi ad desiderium.

Desiderii mei desideratas accepi epistolas qui quodam presagio futurorum cum daniele sortitus est nomen, obsecrantis ut translatum in latinam linguam de hebreo sermone pentateucum nostrorum auribus traderem. Periculosum opus certe et obtrectatorum meorum latratibus patens, qui me asserunt in septuaginta interpretum suggillatione nova pro veteribus cudere, ita ingenium quasi vinum probantes, cum ego sepissime testatus sim me pro virili portione in tabernaculo dei offerre que possim, nec opes alterius aliorum paupertate fedari. Quod ut auderem, Origenis me studium provocavit, qui editioni antique translationem theodotionis miscuit, asterisco et obelo, id est stella et veru, opus omne distinguens, dum aut illucescere facit que minus ante fuerant, aut superflua queque iugulat et confodit, et maxime que evangelistarum et apostolorum auctoritas promulgavit, in quibus multa de veteri testamento legimus que in nostris codicibus non habentur, ut est illud: Ex egypto vocavi filium meum; et quoniam nazareus vocabitur; et videbunt in quem compunxerunt; et flumina de ventre eius fluent aque vive; et que nec oculus vidit nec auris audivit nec in cor hominis ascenderunt que preparavit deus diligentibus se, et multa alia que proprium Syntagma vel syntalsma dicitur a syn quod est con et talsma quod est tactus quasi dicat desiderant contactum, proprium et expositionem. Interrogemus ergo eos ubi hec scripta sint, et cum dicere non potuerint, de libris hebraicis proferamus. Primum testimonium est in Osee, secundum in ysaia, tertium in zacharia, quartum in proverbiis, quintum eque in ysaia. Quod multi ignorantes apocriforum deliramenta sectantur et hybereas nenias libris autenticis preferunt. Causas erroris non est meum exponere.

[Margin: vel asterisco]

Iudei prudenti dicunt esse consilio factum ne ptolomeus unius dei cultor etiam apud hebreos duplicem divinitatem deprehenderet, quod maxime idcirco faciebant quia in platonis dogma cadere videbatur. Denique ubicumque sacratum aliquid scriptura testatur de patre et filio et spiritu sancto, aut aliter interpretati sunt aut omnino tacuerunt, ut et regi satisfacerent et archanum fidei non vulgarent. Et nescio quis primus auctor septuaginta cellulas alexandrie mendacio suo exstruxerit, quibus divisi eadem scriptitarent, cum aristeus eiusdem ptolomei yperaspistes et multo post tempore Iosephus nichil tale retulerint, sed in una basilica congregatos contulisse scribant, non prophetasse. Aliud est enim vatem, aliud est esse interpretem. Ibi spiritus ventura predicit, hic eruditio et verborum copia ea que intelligit transfert. Nisi forte putandus est tullius yconomicum xenofontis et platonis pytagoram et demostenis pro ctesiphonte afflatus rethorico spiritu transtulisse. Aut aliter de eisdem libris per septuaginta interpretes, aliter per apostolos spiritus sanctus testimonia texuit, ut quod illi tacuerunt hi scriptum esse mentiti sint. Quid igitur? Dampnamus veteres? Minime, sed post priorum studia in domo domini quod possumus laboramus. Illi interpretati sunt ante adventum christi et quod nesciebant dubiis protulere sententiis; nos post passionem et resurrectionem eius non tam prophetiam quam hystoriam scribimus. Aliter enim audita, aliter visa narrantur. Quod melius intelligimus, melius et proferimus. Audi igitur emule, obtrectator ausculta: non dampno, non reprehendo septuaginta, sed confidenter cunctis illis apostolos prefero. Per istorum os michi christus sonat, quos ante prophetas inter spiritualia carismata positos lego, in quibus ultimum pene gradum interpretes tenent. Quid livore torqueris? Quid imperitorum animos contra me concitas? Sicubi in translatione tibi videor errare, interroga hebreos, diversarum urbium magistros consule. Quod illi habent de christo, tui codices non habent. Aliud est si contra se postea ab apostolis usurpata testimonia probaverunt, et emendatiora sunt exemplaria latina quam greca, greca quam hebrea. Verum hec contra invidos. Nunc te precor, desideri carissime, ut quia me tantum opus subire fecisti et a genesi exordium capere, orationibus iuves quo possim eodem spiritu quo scripti sunt libri in latinum eos transferre sermonem.